

נת יום-הולדת למדינתנו: יריקה בפרצוף. אלא ששערונית מותו של רחמים איי נה קטנה משערונית חייו. היה זה רק הולם שהמדינה, שגרמה לו להיות כמו שחי, תגרום לו גם למות כמו שמת.

אסון ביום חג

את פערות הגדולה עשה רחמים קארר די לא ביום שהתאבד, אלא ביום שגור לר. הוא נולד ברגל שמאל, גדל על רגל שמאל. צעיר נורמלי, יליד ישראל הי שבועה, אינו מתאבד בתלייה בגיל 17. בגיל זה, העולם כולו לפניו, יש צורך במנה גדולה במיוחד של לחצים, כדי לכבנה את צורך-החיים בגיל 17.

את רחמים ליוו הלחצים לאורך כל הדרך. אולם נקודת-השיא היתה כאשר נד"רסאמו נגד עיניו, כשהיה בן 13.

האם, שרה, באה לבקר את רחמים ב מעון עין-ורד לעבריינים צעירים, בו חסה אז. בתום הביקור הורשה לצאת ללוח אוחה. האם ובנה היו במצב-רוח מצויין. זה עתה נסתיימה מסיבת הבר-מצווה הי משותפת, שערך המוסד לאותם חניכים שהגיעו למיצות — ורחמים ביניהם. אחרי המסיבה שמעה האם הוותיקה חיו בית על רחמים מפי מדריכיו. עליוזים, חצו האם והבן את הכביש בדרכם לתחנת האוטובוסים, כאשר מכונית פרטית הגיי חה במהירות, דרסה את האם למותו לנגד עיניו של הילד, שזה עתה חגג את ברי המיצוה שלו.

רחמים היה התגבר מעולם על המשך בר. האם לאהובה, שמתה בגיל 34, היתה האישיה שופעת-החום היחידה ב חייו. היא היתה גם המשיגת היחידה שלו. עם מותה, חל שינוי ניכר בהתנהגותו. מדריכי המוסד הבחינו בבירור כיצד התי קדמותו נעצרת. לוא היה בן משפחת עשירים, ייתכן שטיפול רפואי מתאים היה מחזיר אותו לתלם. אולם כך, נשבר.

חי ברחוב

רחמים היה אחד מחמשת ילדיה של משפחה יוצאת טריפולי, תושבת קריית מלאכי, שלמרות שנותיה הרבות בארץ נותרה בשפל כלכלי חמור. האב, דודי, עובד עד היום כצלף. כדרכו שלו, אהב האב את משפחתו, היה מסור לילדיו, מה שלא הפריע לו לחבוט בהם כהלכה, כא שר מצא לנכון.

רחמים היה נער רגיש במיוחד, לא הבין שלצד המכות קיימת אהבה. מכר תינו אביו הבריחהו לא פעם מהבית. מחוץ לבית, התחבר רחמים הקטן ל חברי הלא-אנונה, הפך לעברייני צעיר. בגיל עשר, נידון בסעם הראשונה — על 11 תיקים בבתי-אחת. הוא נידון לארבע שנות חסות במעון לעבריינים צעירים. במעון, נראה היה שהוא מוצא את מקומו בחברת מתקדם ולומד. עד האסון עם אמו.

לאחר זמן, התחתן אביו של רחמים שנית, עם בת מושב סמוך לקריית מלאי. כי, האשה השנייה, רוזה, ורחמים, פיתחו אנטפטיה אחד לשני. כאשר חזר מהי מוסד, לא חזר רחמים הביתה. הוא החל מוטוס ברחבי הארץ, גונב כדי לאכול. כך, צבר עשרות רבות של תיקים. כולם — על פשע אחד: פריצה או גניבה, כדי לאכול.

שנה ללא פשע

תקופה מסוימת, נראה היה שרחמיים חוזר לדרך המלך, הצעיר הצני גום והרוח, שנראה תמיד, בגלל תהיה צוונה של כל חייו, כצעיר מגילו האמיתי תי בשנתיים-שלוש, התקבל לעבודה כחי ניד באחד ממונות צה"ל שליד אשקלון. שנה תמימה עבד שם, ביצע את עבודתו לשביעות-רצונם של הממונים. במשך כל אותה שנה, לא ביצע שום עבירה — הי שנה היחידה בחייו. מאז גיל עשר, שלא עבר עבירה.

אלא שהשנה נסתיימה, ורחמים פוטר, כדי שלא יזכה בקביעות. ביאושו, חזר אל הפשע. היה זה פשע — מצד המדינה, שנחנה אותו בשעה זו. שכן לצעירי משרד הסעד, שטיפלו בו, היה רחמים בבחינת קלף גלוי. הוא אמנם לא היה אף פעם אצל פסיכולוג, במשאל של שנות השבעים, בעיירות הפיתוח, אין שרות כזה הינם

אין כסף, אך במקום לבקר אצל פסיכולוגים, ביקר רחמים הרבה אצל קציני מיבחן — בסקורת בתי-המישפט. במקרים מסוימים, אף נשלח לבדיקות בבית החולים לחולי-נפש בבתיים. כל הבדיקות היו תמימות-דעים בנקודה אחת — סתרה את הדמות שניסו לצייר התובעים המיסטרתיים בבתי-המישפט: רחמים לא היה נער מסגר. הוא לא היה אומנם בעל אינטליגנציה גבוהה — אך היה אחראי למעשה.

כל הדו"חות, ללא יוצא מהכלל, ציינו שרחמים איננו חולה — אלא רק עובב מבחינה נפשית, חינוכית וסוציאלית. פסיכיאטר שבקר אותו קבע: "רחמים זקוק לחינוך מחדש, ולא ניתן לטיפול בלי מסגרת".

נראה שרחמים ידע והבין את מצבו. אולי אפילו רצה לצאת מהבון — אך לא האמין שניתן באמת לטפל בו. העיד על-יך הוותק רפואית לגביו: "הוא משתדל להתנהג לפי מוסכמות החברה, אך איננו מאמין שניתן לעזור לו. עונה על שאלות ללא רצון ובאדישות. האינטיגנציה שלו ממוצעת." ועוד חותי דעת: "עזיבות חינוכית, חברתית, ורגשית, איננו חולה-נפש. יודע להבדיל בין

לגורל יש חוש-יעותי משלו. שבע שנים לא נפגשו רחמים קארר ושמואל אמיד, וכאשר נפגשו, ביום השני שעבר — היה זה ביום מותו של רחמים.

לפני שבע שנים, היה שמואל אמיד מדריכו החינוכי של רחמים במעון החסות של משרד-הסעד, שם שהה רחמיים. ביום השני האחרון, היו גם שמואל אל וגם רחמים נאשמים, כל אחד בתיק אחר, בפני אותו שופט.

כך, העניק הגורל לרחמים לפחות חסד אחרון: עדות נאמנה על שעותיו האחרונות, על תחינתו האחרונה להצלת חייו.

זהו סיפורו של שמואל אמיד: **לפני כשבוע** שנים היה רחמים קארר די הנדך במעון-חסות של משרד-הסעד, בו שימשתי מדריך חינוכי. לימים, נפרדו דרכינו, ולא ראיתו שנים רבות. ביום מותו, 9.4.72, נפגשנו שוב.

הנסיבות היו מיוחדות במינן: ההנדך והמדריך ישבו שניהם באולמו של השופט שיינבוים, קרובים זה לזה על ספסל הנאשמים, מצפים לגור-דין. רחמים עמד לדין על התפרצויות. אני, מדריכו לשעבר, הסתבכתי בעבירות על רקע כספי — ציקים ללא כיסוי.

רחמים לא זכר את פני הוא היה עצבני ונרגז, כאשר דרש התובע מבית-המישפט לגזור עליו עונש כבד של מאסר ממושך. בשפה עילגת וברמת טיעון אינפנטטי לית, ניסה רחמים להסביר לשופט שהוא סובל בבית המעצר (שם היה עצור עד למישפט), וכי האסירים מנצלים אותו מי בחינה מינית, ומבצעים בו מעשי סדום בכוח הזרוע. הקשבתו לדבריו, כמוני עשה גם ה שופט.

טוב לרע". כל זה היה ידוע לקציני המיבחן ולפקידי-הסעד שטיפלו ברחמים. כיצד זה לא סידרו אותו בעבודה מחדש? כיצד לא טרחו להשיג טיפול רפואי הולם ל נער, שנראה בו במפורש שהוא מנסה עדיין, בשארית כוחו, שלא להידרדר ל גמרי? מנסה בשארית כוחותיו הדלים לחזור ולהיחלץ מתוך הבון שלתוכו גררוהו נסיבות חיצוניות, שלא בשליטתו?

מעשי סדום אלות אקרמיות, כיום. רחמים הונח, נותר לחום לבדו.

אלא שלבדו, לא נותר בו הכוח ללחום יותר. וכך, הגיע ביום השני האחרון ל בית-המישפט, כנאשם בתיק פלילי 560/71. היה זה תיק שיגרתי, הוא לא עסק בבגדי בת מיליונים, במעילות בבנקים, בשוד כספי האומה או קרקעותיה. בתיק זה, הואשם רחמים, יחד עם שלושה צעירים אחרים, בהתפרצות לחנות הלבושה של אחד מיכאל נשר בנתניה, לחנות צעצור עיס מסמך, ולבית-ספר. בחנות הצעצור עיס, גנב רחמים אולר, בבית-הספר, גר בו הארבעה שלושה זוגות מספרים. כן גנבו ברונט לכיסוי משאית. רחמים הודה בחלק מכתב-האישום, הכחיש חלק אחר, הוא זוכה מגניבת המספרים.

קרנן רחמים קארר

לגורל יש חוש-יעותי משלו. שבע שנים לא נפגשו רחמים קארר ושמואל אמיד, וכאשר נפגשו, ביום השני שעבר — היה זה ביום מותו של רחמים.

לפני שבע שנים, היה שמואל אמיד מדריכו החינוכי של רחמים במעון החסות של משרד-הסעד, שם שהה רחמיים. ביום השני האחרון, היו גם שמואל אל וגם רחמים נאשמים, כל אחד בתיק אחר, בפני אותו שופט.

כך, העניק הגורל לרחמים לפחות חסד אחרון: עדות נאמנה על שעותיו האחרונות, על תחינתו האחרונה להצלת חייו.

זהו סיפורו של שמואל אמיד: **לפני כשבוע** שנים היה רחמים קארר די הנדך במעון-חסות של משרד-הסעד, בו שימשתי מדריך חינוכי. לימים, נפרדו דרכינו, ולא ראיתו שנים רבות. ביום מותו, 9.4.72, נפגשנו שוב.

הנסיבות היו מיוחדות במינן: ההנדך והמדריך ישבו שניהם באולמו של השופט שיינבוים, קרובים זה לזה על ספסל הנאשמים, מצפים לגור-דין. רחמים עמד לדין על התפרצויות. אני, מדריכו לשעבר, הסתבכתי בעבירות על רקע כספי — ציקים ללא כיסוי.

רחמים לא זכר את פני הוא היה עצבני ונרגז, כאשר דרש התובע מבית-המישפט לגזור עליו עונש כבד של מאסר ממושך. בשפה עילגת וברמת טיעון אינפנטטי לית, ניסה רחמים להסביר לשופט שהוא סובל בבית המעצר (שם היה עצור עד למישפט), וכי האסירים מנצלים אותו מי בחינה מינית, ומבצעים בו מעשי סדום בכוח הזרוע. הקשבתו לדבריו, כמוני עשה גם ה שופט.

טוב לרע". כל זה היה ידוע לקציני המיבחן ולפקידי-הסעד שטיפלו ברחמים. כיצד זה לא סידרו אותו בעבודה מחדש? כיצד לא טרחו להשיג טיפול רפואי הולם ל נער, שנראה בו במפורש שהוא מנסה עדיין, בשארית כוחו, שלא להידרדר ל גמרי? מנסה בשארית כוחותיו הדלים לחזור ולהיחלץ מתוך הבון שלתוכו גררוהו נסיבות חיצוניות, שלא בשליטתו?

מעשי סדום אלות אקרמיות, כיום. רחמים הונח, נותר לחום לבדו.

הוא עמד באותו בוקר בפני שני שופטיים. השופט הראשון ששמע את דברי תחינתו היה אלישע שיינבוים, הוא שמע גם את דבריו של התובע, שקל את דברי שני הצדדים, והחליט: 15 חודשי מאסר, שופטו השני של רחמים, אותו בוקר, היה חיים דבורין, בתיק שני זה לא גור השופט על הצעיר מאסר, אלא החליט לדחות את גור-דינו. אלא שלרחמים קארר, זה כבר לא הור עיל. כעבור שש שעות, הפך גור-הדין של 15 חודשי מאסר לגור-דין מוות.

עשה לא טוב?

לרחמים היה זה הסוף, למשפחתו, היה זה רק התחלת הסיוט. בתחילה, כאשר נודע להם על מותו של הנער, ואחר, כאשר נתקלו בנסיונות הטיטוש וההסוואה, סיפר השבוע קארר, אביו של רחמיים, לכתב "העולם הזה" אריק דביא: את רחמים לא ראיתי כבר אולי שלר

אך מדוע לא נשמעה הצעה כזאת מפי התביעה כלפי הנאשם שנשפט לפני? נשפטתי לקנס ומאסר על-תנאי, ויצאתי את האולם. התעכבתי בבניין הגדול של היכל-המישפט, ובאקראי נכנסתי לאולמו של השופט חיים דבורין. הופעתי לראות שוב את רחמים — יושב שוב על ספסל הנאשמים, הסתבר שהיה עליו לתת את הדין על

עבירות נוספות. הפעם בפני שופט אחר. הפעם, יושבתי אני בספסלי הקהל. עקבי תי אחר רחמים. הוא ישב כשהוא מנותק לחלוטין מה סובב אותו, ממלמל מדי פעם דברי איום כלפי התובע והשופט, או מנבל את פיו בקללות גסות.

סיפורו של יריד על היום האחרון

רחמים סיים את דבריו כשקולו נחנק מדמעות. הוא ביקש את רחמי של ה שופט, שלא יחזיר אותו לבית המעצר באבוי-כביר.

התובע הגיש את גליון הרשעותיו הי קדמות של רחמים, לשופט לא נותרה ברירה, אלא להפעיל נגדו את עונשי על תנאי שהיו תלויים נגדו. הוא פסק לרחמיים 15 חודשי מאסר. אני בטוח שאילו היה לרחמים סניגור, ביום מותו — היו פני הדברים שונים. רחמים לא היה מוצא את מותו על חל התלייה, שהכין במרדיו בתא-המעצר. הסניגור היה דורש שבית-המישפט יב קש דו"ח קצין מיבחן ובדיקת הסתכלות. אני בטוח שתוצאת הדו"ח והבדיקות היו משנות את פני הדברים לחלוטין!

רחמים עזב את אולם בית-המישפט, ומיד לאחריו הגיע תורו. כמה מצחיק. במקרה שלי, כאשר בתיק האישי, המונח לפני השופט והתובע, מצויין בפרוש שאני בעל השכלה גבוהה במדעי החינוך — במקרה שלי, הסכים השופט, בתמיכת התביעה, לקבל דו"ח דחיתי את ההצעה. טענתי שאוכל לה גן על עצמי, ולהסביר את השתלשלות הדברים ללא עזרת סניגור או קצין מיב חן.

הנער בן ה-17 וחצי, שנראה כבן 15, הופיע ללא עורך-דין, למשפחתו לא היה די כסף לאוכל, לא רק לעורכי-דין עבור הבן הסורר. לרחמים לא היה מעולם עור ר-דין, באף אחד מ-130 התיקים שבהם הואשם בחייו. רחמים עצמו לא היה מעוניין במיוחד בפסיכיאטריה-אישום נגדו. עניינו היחיד היה: לא להיות מוחזר לאבוי-כביר, שם, כפי שהסביר לבית-המישפט בלשון מאוד לא-מישפטית, ביצעו בו העצירים המבוגרים מעשי-סדום. הנער הרגיש, שנפגע כל כך הרבה בחייו, זעק עתה, באותו בוקר בבית-המישפט, על חייו. ביקש להצילו מההתעללות האחרונה בידי היות-אדם, שהטיל הגורל בחיקו.

טוב לרע". כל זה היה ידוע לקציני המיבחן ולפקידי-הסעד שטיפלו ברחמים. כיצד זה לא סידרו אותו בעבודה מחדש? כיצד לא טרחו להשיג טיפול רפואי הולם ל נער, שנראה בו במפורש שהוא מנסה עדיין, בשארית כוחו, שלא להידרדר ל גמרי? מנסה בשארית כוחותיו הדלים לחזור ולהיחלץ מתוך הבון שלתוכו גררוהו נסיבות חיצוניות, שלא בשליטתו?

מעשי סדום אלות אקרמיות, כיום. רחמים הונח, נותר לחום לבדו.